
Granskningsrapport

Granskning av delårsrapport 2015

Söderhamns kommun

*Lars-Åke Ullström
Helena Steffansson
Carlson
David Boman
Johanna Kemppainen*

November 2015

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	6
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	7
3.4	God ekonomisk hushållning	8
3.4.1	Finansiella mål	9
3.4.2	Mål för verksamheten	10

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2015-01-01 – 2015-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2015.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas utlåtande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 30,2 mnkr (15,4 mnkr), vilket är 14,8 mnkr högre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om +1,5 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- *Vi bedömer att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.*
- *Vår bedömning är att resultat inte är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2015. Styrelsen gör bedömningen att tre av fyra mål kommer att uppfyllas. Enligt vår bedömning kommer inte resultat- och avsättningsmålet att uppnås. När det gäller målet avseende lån kan vi inte göra en bedömning.*
- *Vi bedömer att samtliga inriktningsmål som fullmäktige fastställt beskrivs och kommenteras i delårsrapporten i ett övergripande perspektiv samt att prognos för samtlig mål för planperioden anges.*
- *Vi bedömer att det inte är möjligt att avgöra i hur hög grad målen uppnåtts för delåret. Utfall för år 2015 redovisas i olika omfattning.*

Av resultatanalysen för helåret framgår att prognostiserat resultat innebär en positiv budgetavvikelse med +21,9 mnkr för det prognostiserat resultatet om +1,5 mnkr. Att budgetavvikelsen är positiv beror på att justerad budget är negativ. Vi konstaterar att fastställd justerad budget är negativ med -20,4 mnkr. Det är i strid med kommunallagen (KL 8:4) som anger att budgeten skall fastställas så att intäkterna överstiger kostnaderna.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2015-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari till augusti. Resultatet för perioden uppgår till +30,2 (fg år + 15,4) mnkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse, räkenskaper (resultat- och balansräkning), sammanställd redovisning samt nämndernas redogörelser. Kassaflödesanalys och noter har inte upprättats i delårsrapporten, vilket heller inte är något krav enligt rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22 (RKR 22), *Delårsrapport*.

Det finns ett politiskt beslut i Söderhamns kommun att kassaflöde, noter, redovisning av ansvarsförbindelse och ställda panter inte ska ingå i delårsrapporten, för att man istället ska prioritera snabbhet i framtagandet av rapporten. Av RKR 22 framgår dock att upplysning skall lämnas om *förändring i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början*.

Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen inleds med en sammanfattande resultatanalys med *händelser av betydelse* med påverkan på periodens utfall och helåret 2015. I förvaltningsberättelsen finns *händelser av väsentlig betydelse* såsom bildande av Hälsinglands utbildningsförbund och beslut om ny styr- och ledningsmodell. I övrigt lämnas omvärldsanalys, redogörelse för det pågående arbetet av kommunfullmäktiges inriktningsmål samt uppföljning av finansiella mål. Den samlade kommunala verksamheten samt kommunens bolag och nämndernas verksamhetsberättelser beskrivs. Förvaltningsberättelsen redovisar i övrigt uppgifter om kommunens finansiella utveckling, näringsliv och arbetsmarknad, befolkningsstruktur och utveckling.

När det gäller *upplysning om kommunens förväntade utveckling och ekonomi* konstateras att befolkningsutvecklingen är viktig för Söderhamns kommun. Ökningen av befolkningen av har inneburit ökade skatteintäkter samtidigt som kostnaderna ökat, vilket styrelsen konstaterar kräver strukturerad ekonomisk hantering.

Investeringsverksamheten redogörs kortfattat för. Upplysningar lämnas per nämnd avseende budget för helåret, utfall för perioden, avvikelse för perioden, pågående projekts totala budget, prognos och avvikelse. Förklaring till avvikelse lämnas på övergripande nivå.

Helårsprognos för den löpande verksamheten lämnas i driftredovisningen per nämnd. Prognosen omfattar jämförelse med ursprungsbudget och budget med budgetjusteringar.

En samlad bedömning om huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås lämnas i avsnittet Kommunfullmäktiges inriktningsmål samt i avsnitt Uppföljning finansiella mål. (se vidare kapitel 3.4)

Balanskravsutredning för perioden lämnas i förvaltningsberättelsen med *balanskravsprognos*. Årets prognostiserade resultat med avdrag för reavinster innebär ett positivt prognostiserat balanskravsresultat. Balanskravsuppställningen har dock utökats med rader och följer därmed inte uppställningen enligt 4 kap. 3 a § KRL (se vidare kapitel 3.1).

Delårsrapporten innehåller upplysningar om hur *den kommunala koncernens definition och avgränsning samt vilka juridiska personer som den består av*. Det framgår att det inte skett någon *förändring i sammansättningen*.

Finansiella rapporter och jämförelsetal

Balansräkning och resultaträkning är uppställda i enlighet med KRL 5 kapitlet 1 2 §§ och omfattar räkenskaper för innevarande period. För resultaträkningen lämnas jämförelsetal för föregående år motsvarande period, samt helårsbudget (ursprungs- och justerad budget) samt prognos. För balansräkningen lämnas jämförelsetal för närmast föregående års räkenskapsårs utgång. Kommunkoncernens räkenskaper är uppställda jämte kommunen och omfattar motsvarande jämförelsetal, med undantag av helårsbudget 2015.

Vissa andra upplysningar

Upplysning lämnas med hänvisning att tillämpade *redovisningsprinciper* finns beskrivna i senaste årsredovisning. Det lämnas upplysning om införandet avseende komponentredovisning som är en förändring i tillämpade principer gentemot föregående år.

När det gäller *säsongsvariationer* eller andra *cykliska* effekter beskrivs dessa i liten omfattning. *Jämförelsestörande poster* beskrivs ej särskilt, men det framgår att i årets utfall ingår intäkt från AFA med 12,4 mnkr. Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser finns ej redovisade, däremot beskrivs kommunens åtagande i Samkraft och osäkerhet i fordran för denna.

Bedömning

Vi bedömer att Söderhamns kommuns delårsrapport i huvudsak uppfyller kraven på innehåll, som finns i Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22, *Delårsrapport* för räkenskaper och förvaltningsberättelse.

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport inte är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Det innebär bland annat att delårsrapporten omfattar förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, sammanställd redovisning samt en prognos (drift) över förväntat utfall för helårsresultatet.

Rapporteringsperioden januari till augusti är i överrensstämmelse med KRL där det regleras att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader. Resultat- och balansräkning ger en rättvisande bild och är upprättad enligt god sed.

Vi har översiktligt granskat ett urval av de periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterar att väsentliga poster i huvudsak har periodiserats korrekt.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat, +1,5 mnkr, vilket är 21,9 mnkr bättre än justerad budget. Avvikelsen beror på:

- Verksamhetens nettokostnad avviker positivt med 24,5 mnkr mot budget
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 1,1 mnkr lägre än budgeterat
- Finansnettot ligger i prognosen 1,5 mnkr lägre än budgeterat
- Årets prognostiserade resultat innehåller intäkt från AFA med 12,4 mnkr

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2015, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

<i>Resultaträkning, mnkr</i>	<i>Utfall delår 2014</i>	<i>Utfall delår 2015</i>	<i>Prognos 2015</i>	<i>Budget 2015</i>	<i>Avvikelse mot budget</i>
Verksamhetens intäkter	226,2	253,0		416,7	-416,7
Verksamhetens kostnader	-1 068,1	-1 097,4		-1 753,5	1 753,5
Avskrivningar	-27,0	-30,0		-45,3	45,3
Verksamhetens nettokostnader	-868,9	-874,4	-1 357,5	-1 382,0	24,5
Skatteintäkter	652,3	672,8	1 015,4	1 015,4	0,0
Generella statsbidrag och utjämnung	227,1	229,4	340,1	341,2	-1,1
Finansiella intäkter	20,1	15,6	5,5	5,5	0,0
Finansiella kostnader	-15,2	-13,4	-2,0	-0,5	-1,5
Årets resultat	15,4	30,0	1,5	-20,4	21,9
<i>Jämförelse mot slutlig budget, -20,4 mnkr. Ursprungsbudget uppgick till +3,2 mnkr. Differens i tabellen mot resultatet beror av avrundningsfel i avlämnad delårsrapport.</i>					

Resultatet för perioden januari till augusti uppgår till 30,2 (fg år 15,4) mnkr.

I förvaltningsberättelsen redogörs för balanskravet i avsnittet *Balanskrav*. Årets prognostiserade resultat med avdrag för reavinster innebär ett positivt prognostiserat balanskravsresultat med +0,5 mnkr, enligt våra beräkningar. Styrelsens gör bedömningen att årets prognostiserade balanskravsresultat inklusive social investeringsfond uppgår till +7,5 mnkr. Redovisad balanskravs-uppställningen följer dock inte uppställningen enligt kommunala redovisningslagen (KRL).

Av vad som kan utläsas av lämnad delårsrapport, föreslår styrelsen, att medel tas i anspråk ur social investeringsfond med 7,0 mnkr. Det är en post som inte regleras av KRL. Enligt 4 kap. 3 a § KRL ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltnings-berättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Det innebär att inga andra poster, än de som angivits i KRL, får ingå i vid beräkningen av balanskravsresultatet.

Vi instämmer i styrelsens bedömning att balanskravet för helåret förväntas uppfyllas. Enligt våra beräkningar är dock balanskravsresultatet lägre än styrelsens beräkning.

Resultaträkningen omfattar utfall per 2015-08-31, utfall per 2014-08-31, helårsbudget och prognos.

Kommunallagen (KL) 8 kap 4 § anger att en budget skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnader. Av delårsrapporten framgår att den av fullmäktige justerade budgeten för år 2015 är negativ med ett totalt budgeterat underskott om -20,4 mnkr. Det beror på resultatbalanseringar och beviljade tilläggsanslag. Vi noterar att detta innebär att ett prognostiserat utfall om +1,5 mnkr ger en positiv budgetavvikelse om +21,9 mnkr.

Bedömning

Vi bedömer att Söderhamns kommuns delårsrapport uppfyller kraven på innehåll, som finns i Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22, *Delårsrapport*. Delårsresultatet jämförs med föregående år, upplysning om budget och prognos lämnas samt en bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen görs.

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Nämndernas verksamhetsberättelser i delårsrapporten följer en enhetlig struktur med en ekonomisk översikt, beskrivning av måluppfyllelse och viktiga händelser under året, samt framåtblick.

Prognosen för nämndernas driftredovisning 2015 visas i nedanstående tabell:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Utfall augusti	Reviderad Budget 2015	Prognos helår	Budget avvikelser
Kommunfullmäktige	-2,7	-3,2	-3,3	-0,1
Revisionen	-1,0	-1,5	-1,5	0,0
Kommunstyrelsen	-64,4	-97,4	-97,5	-0,1
Överförmyndarnämnden	-2,3	-3,1	-3,2	-0,1
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur- och samhällsservicenämnden	-79,5	-129,2	-132,4	-3,2
Bygg- och miljönämnden	-6,1	-11,1	-11,2	-0,1
Barn- och utbildningsnämnden	-305,1	-486,6	-487,1	-0,5
Arbetsmarknad- och socialnämnden	-94,3	-152,2	-146,4	5,8
Omvårdnadsnämnden	-319,5	-476,4	-479,2	-2,8
Ej fördelat till nämnderna			16,0	16,0
Summa nämnderna	-874,9	-1 360,7	-1 345,8	14,9
<i>Jämförelse mot slutlig budget, -1 360,7 mnkr. Ursprungsbudget uppgick till 1 313,5 mnkr.</i>				
<i>Dvs justering med -47,2 mnkr.</i>				

Av tabellen framgår att avvikelserna i prognosen mot justerad budget är positivt totalt sett med +14,9 (-9,1) mnkr. Det förklaras främst av 16,0 mnkr som inte har fördelats till nämnderna.

Kultur- och samhällsservicenämnden respektive omvårdnadsnämnden prognostiserar negativ avvikelse över 1 mnkr jämfört med justerad budget. Arbetsmarknads- och socialnämnden prognostiserar en positiv avvikelse mot justerad budget med 5,8 mnkr.

När det gäller kultur- och samhällsservicenämnden förklaras avvikelserna mot budget med att skogsverksamheten haft högre kostnader för drivning än planerat samt avverkning ej utförts enligt plan. Vidare har kostnader för vinterväghållning varit högre än budgeterat i början av året. Dessa negativa avvikelser uppvägs i viss mån av att kostenheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med anledning av nytt livsmedelsavtal som innebär prissänkningar.

För omvårdnadsnämnden lämnas redogörelse för periodens avvikelse mot budget men för den prognostiserade negativa avvikelserna mot budget lämnas ingen specifik redogörelse. Dock framgår att för att hålla prognosen krävs att pågående aktiviteter och översynen inom förvaltningen får förväntat resultat.

Arbetsmarknads- och socialnämndens prognostiserade positiva avvikelse mot budget förklaras främst av ej budgeterad ersättning för migration.

3.4 God ekonomisk hushållning

Delårsrapporten i Söderhamns kommun inleds med en sammanfattande resultatanalys för kommunens ekonomi som följs av en omvärldsanalys. Därefter görs en sammanfattande beskrivning av fullmäktiges inriktningsmål, fastställt

enligt *Budget 2012-2015*, följt av uppföljning med nuläge och prognos för respektive inriktningsmål. En separat uppföljning görs av kommunens finansiella mål.

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2012-2015, och som gäller för budget 2015 inklusive planperioden 2012-2015:

Mål	Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige inför budget 2012	Utfall 201408	Styrelsens bedömning om måluppfyllelse för perioden
Resultat	Årets resultat ska under perioden 2012-2015 uppgå till 80 mnkr, eller 20 mnkr i genomsnitt exklusive extra avsättning för framtida pensionskostnader om minst 16 mnkr för hela budgetperioden.	Prognostiserar ett positivt resultat, +1,5 mnkr, för år 2015. Utfall 2012 -2014, + årets prognostiserade resultat är 41,7 (46,4) mnkr (rensat för extra pensionskostnader)	<i>Bedöms inte uppfyllas</i>
Investering	Investeringarna ska finansieras med egna medel till 100 %. Investeringsnivån kan ökas med investeringar som genererar intäkter eller sänker kostnader.	Under 2015 har investeringsnivån varit låg.	<i>Bedöms uppfyllas</i>
Lån	Vid utgången av 2015 ska låneskulden vara oförändrad eller lägre i förhållande till den 31 december 2011.	Under år 2015 har kommunens lån ökat med 174,2 mnkr. Av dessa är 70 mnkr placerade som kort placering.	<i>Bedöms uppfyllas</i>
Avsättning pensioner	Minst 4 mnkr ska årligen, plus reavinster från försäljningen av mark, avsättas för den ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen och som avser intjänade pensionförmåner till de anställda före år 1998. Utöver denna avsättning tillkommer reavinster från försäljning av mark.	För år 2015 kommer ingen avsättning att ske.	<i>Bedöms uppfyllas</i> <i>Styrelsen gör bedömningen att målet uppfylls då medvetet beslut att i förtid avsätta 2015 års medel i och med bokslut 2012-2013.</i>

Kommunstyrelsen gör en samlad bedömning att tre av fyra finansiella mål kommer att uppnås för året och planperioden i en sammanfattande kommentar.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att det finansiella *resultatmålet* inte kommer att kunna uppnås.

När det gäller styrelsens bedömning att det finansiella målen avseende *investering* kommer att kunna uppnås noterar vi att låneskulden har ökat till och med 2015-08-31. Styrelsen gör bedömningen att investeringsmålet kommer uppnås.

Målet om oförändrad eller minskad *låneskuld* bedömer styrelsen uppnås i delåret samt prognostiseras uppfyllas i helåret. Under året har upplåningen ökat till 193,5 mnkr. Det förklaras med att medel använts till placering i räntefonder. Låneskulden överstiger därmed ingångsvärdet från 2011 (130 mnkr).

Vi delar inte styrelsens bedömning att det finansiella målet om minskad *låneskuld* för delårsperioden uppfylls. Vi gör då tolkningen att det av målformuleringen inte framgår fastställda undantag, såsom lån för placering.

För målet *avsättning pensioner* gör styrelsen bedömningen att målet kommer att uppnås, med motiveringen att målet uppfylls då ett medvetet beslut tagits att i förtid att avsätta medel i och samband med tidigare bokslut.

Vi delar inte styrelsens bedömning att det finansiella målet om avsättning pensioner kommer att uppnås för år 2015. Vi gör då tolkningen att *årliga* avsättningar innebär att avsättning skall ske varje enskilt år. Ingen avsättning planeras under 2015.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat inte är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2015. Två av fyra mål (resultat och avsättning) prognostiseras ej att uppfyllas. När det gäller målet om minskad låneskuld kan vi med lämnade uppgifter i delårsrapporten inte göra en prognos för helårsutfallet.

Vår bedömning är att samtliga fastställda mål utvärderas samlat i delårsrapporten.

Vår bedömning är vidare att Söderhamns kommuns delårsrapport uppfyller krav på innehåll, som finns i Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22, *Delårsrapport*. Det finns en samlad bedömning huruvida målen, utifrån ett ekonomiskt perspektiv, för god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt sex inriktningsmål för period 2012-2015, med slutlig mättidpunkt 2015. Inriktningsmålen beskriver ambitionsnivån för den kommunala verksamheten under 2012-2015. För att uppnå målen har tvärssektoriella arbetsgrupper arbetat fram handlingsprogram som omfattar förslag på taktik och aktiviteter under perioden. Respektive nämnd har därefter fattat beslut över prioriterade aktiviteter utifrån handlingsplanen. År 2015 är avslutningsåret för planperioden.

I delårsrapporten redogörs kring bakgrund, målvärde, nuläge med pågående aktiviteter samt mätmetod för respektive inriktningsmål. En kort sammanfattande bedömning avseende prognos för måluppfyllelse för planperioden 2012-2015 avges.

Arbetsgruppernas bedömning är att fem av sex inriktningsmål kommer att kunna uppnås under målperioden fram till och med 2015. När det gäller målet *Nöjd brukare* görs bedömningen att målet kan komma att uppnås men förändringar i taktiken krävs.

Inriktningsmål, fastställt av fullmäktige Budget 2012-2015	Mättidpunkt	Utfall 201508	Styrelsens bedömning av måluppfyllelse
Söderhamn upplevs senast 2015 som en attraktiv skärgårdskommun med ett levande stadscentrum med stark skärgårdskänsla.	Mätning 2013, 2015	Utfall för år 2013 redovisat	Bedöms uppfyllas
Söderhamns kommun ska utvecklas till ett långsiktigt hållbart samhälle med attraktiva livsmiljöer för alla som bor och verkar i kommunen genom att årligen klättra på Miljöaktuelltts kommunranking för att senast 2015 nå lägst plats 50, samt årligen förbättra sin placering enligt SCB:s nöjd medborgarindex.	Mätning 2013, 2015 (Medborgarundersökning) Mätning 2012, 2013, 2014, 2015 (Miljöaktuellt kommunranking)	Utfall för år 2013 redovisat för medborgarundersökning Utfall för år 2011-2015 redovisat för Miljöaktuelltts kommunranking. Plats 48 år 2015.	Bedöms uppfyllas
Söderhamns kommun ska vara pådrivande för en positiv utveckling av infrastrukturen i kommunen genom att aktivt arbeta för en utveckling av exempelvis hamnar, motorvägar, bredband samt för beslut om dubbelspår på ostkusbanan.	Mätning årligen i augusti & december	Exemplifierat möten och nätverk som kommunen ingår i.	Bedöms uppfyllas
Söderhamn ska genom ett kvalitativt och flexibelt utbud av lärandemiljöer årligen utifrån 2011 års resultat förbättra sin placering i SKL:s ranking av skolverksamheten samt öka andelen elever som slutför sin gymnasieutbildning inom fyra år.	Mätning 2012, 2013, 2014, 2015	Utfall för år 2011-2014 redovisat	Bedöms uppfyllas
Nöjdheten med barn-, äldre- och handikappomsorgen hos medborgarna i Söderhamn ska årligen öka från 2011 års resultat och minst uppgå till 90 % år 2015.	Mätning 2012, 2013, 2014, 2015	Utfall för barnomsorg 2015 lämnas. Utfall för äldreomsorg väntas vara klar i december 2015	Bedöms KAN KOMMA ATT uppfyllas. Kräver ändrad taktik.
Senast 2015 ska Söderhamn ha ett bättre företagsklimat med fler företag vilket bidrar till ytterligare arbetstillfällen jämfört med 2011.	Mätning 2012, 2013, 2014, 2015	Utfall lämnas ej	Bedöms uppfyllas

I nämndernas verksamhetsberättelser finns ett avsnitt för rapportering av *måluppfyllelse*. Återrapporteringen av aktiviteter för måluppfyllelse är omfattande för flera av nämnderna.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten är delvis förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2015. Samtliga mål prognostiseras att uppnås för år 2015 eller för planperioden 2012-2015. Förklaring som lämnas i anslutning till målet *Nöjda brukare* är att förändringar i taktiken behövs. Med anledning av att innevarande år är sista året i planperioden och delårsrapporten avlämnas i november 2015 är, dock, vår bedömning att förändringar i taktik inte får genomslag under 2015.

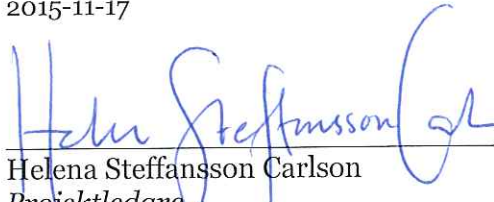
Vi har i vår översiktliga granskning inte funnit något, med undantag av ovan, som i övrigt tyder på att måluppfyllelsen avseende verksamheten är oförenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten i budget 2015.

Vi bedömer att samtliga mål som fullmäktige fastställt följs upp i delårsrapporten i ett övergripande perspektiv. Till stor del sker detta genom beskrivning av inriktningsmålen och dess nuläge med pågående aktiviteter. Redogörelse för utfall, genom diagram, per delårstidpunkten görs för mått där mätning genomförts under året och tidigare år.

Vi bedömer att det inte är möjligt att avgöra i hur hög grad målen uppnåtts för delåret. Utfall för år 2015 redovisas i varierande omfattning.

Vår bedömning är vidare att Söderhamns kommuns delårsrapport uppfyller krav på innehåll, som finns i Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22, *Delårsrapport*. Det finns en samlad bedömning huruvida målen, utifrån ett verksamhetsperspektiv, för god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås.

2015-11-17

Helena Steffansson Carlson
Projektledare

Lars-Åke Ullström
Uppdragsledare